

Název objektu

Ústí nad Labem – Centrum – Vila Kind č. p. 1535

Adresa	Ústí nad Labem - Centrum, Na Schodech 4, č. p. 1535
K.ú./parcela č.	St. p. č. 2383
Architekt	Hartwig Fischel, Vídeň
Stavitel	
Projekt	1895
Realizace	1896
Vlastník	Krajská majetková, příspěvková organizace
Typ objektu	Vila
Typ památkové ochrany	Objekt nepoživá žádného typu památkové ochrany

Popis:

Dvoupodlažní vila ústeckého průmyslníka Richarda Kinda stojí v těsné blízkosti historického jádra města. Je usazená v prudkém svahu na masivní terase. Hlavní průčelí se vystavuje na jih do labského údolí a nabízí tak úchvatné výhledy. Protilehlou stranou je dům přistavěn k už stávající vile posazené o terasu výš. Za vilou se rozkládala podlouhlá zahrada v šířce terasy.

Základní hmotu vily tvoří kvádr rozrušený několika rizality. V hlavní - jižním průčelí dělí dva postranní rizality vyvedené v plné výšce stavby fasádu symetricky na třetiny, přičemž prostřední díl vyniká užitím ztrojeného okna v obou podlažích. Uliční – východní průčelí určuje rizalit do výšky podlahy druhého podlaží, kde tvoří nevelký balkón. Dalším výrazným prvkem je vstupní portál vymezený polosloupky s jónskými hlavicemi, završený tympanonem a nadedvěrním světlíkem. Nad portálem se nachází pseudobalkon s balustrádovým zábradlím. Zahradnímu – západnímu průčelí dominuje rizalit verandy výškově vyvedený do úrovně podlahy druhého podlaží, kde tvoří prostornou terasu. Rizalit je pojatý coby „zasklený“ portikus vynášený polosloupky s jónskými hlavicemi a ústí kamenným schodištěm na zahradu. Fasáda je střízlivě zdobena v eklektickém duchu s převažujícími neorenesančními prvky. Střecha je mansardová.

Do domu se přicházelo uličním průčelím skrze vestibul se schodištěm. Centrální prostor tvoří prostorná hala prostupující až do podkroví, kde je završena střešním světlíkem. De facto jde o zastřešené atrium.

Pokračování popisu:

Mezi mansardovým a druhým nadzemním podlažím předěluje halu na výšku ozdobný stropní světlík. Hala má všechny rohy zkosené, stejný zkosený roh se nachází na zrcadlově obrácené straně v místnostech na halu navazujících. Tím vznikl prostor pro rozvod tepla, který ukrývá radiátory a vzduchové šachty maskované zvenčí ozdobnými mřížemi či falešnými krby. První nadzemní podlaží skýtalo reprezentativní prostory situované k jižní straně, k severní zastavěné straně pak architekt umístil technické prostory jako kuchyň a toalety. Na stejné straně stojí i hlavní a jediné schodiště, které je striktně oddělené od prostoru haly, ovšem přímo z haly je přístupné dveřmi. Ústí opět do haly v druhém nadzemním a mansardovém patře, kde přístup k jednotlivým místnostem zajišťují ochozy vedené po celém obvodu haly. V druhém nadzemním podlaží měli původní majitelé ložnice v mansardovém patře se pak nacházely technické prostory a obytné pokoje služebnictva.

Autorem vily je významný vídeňský architekt Hartwig Fischel (1861-1942), který působil jako asistent na vídeňské technice a stal se státním stavebním radou pro severní dráhy císaře Ferdinanda. Zvat si vídeňské architekty byla mezi ústeckou průmyslovou smetánkou na přelomu století móda. Průmyslník Kind, vyrábějící mazadla, nebo řemeny pro transmise, však narozdíl od většiny ostatních zvolil méně známého tvůrce a esteticky méně okázalou architekturu. O to větší akcent kladl na vzdušnost a praktičnost prostoru, vznikla tak na svou dobu velmi moderně pojatá stavba. Původní projektová dokumentace se ztratila.

Vila sloužila několik desetiletí jako sídlo učiliště spojů a nyní je zpracován projekt na její přestavbu pro účely depozitáře Severočeské státní vědecké knihovny.

Památkové zhodnocení:

Vila dlouhou dobu unikala pozornosti odborné veřejnosti. Zásluhou svého netypického umístění byla vnímána spíše jako řadový činžák. Přitom zaujala už záhy po své dostavbě, byla opakovaně publikována ve vídeňském odborném tisku. Dnes její hodnotu zvyšuje fakt, že se zachovala, a to i v mnoha vzácných detailech, prakticky v podobě, v jaké byla roku 1895 navržena. Neprošla žádnou výraznou přestavbou. Fasáda utrpěla jen odstraněním balustrád z balkónů a výměnou vchodových dveří. Vnitřní prostory v prvním nadzemním podlaží si uchovaly v prakticky stoprocentní původnost i interiéry: štuková výzdoba, táflování, vestavěné skříně, radiátory, krby, dokonce osvětlovací tělesa, okna a dveře s původním kování, keramické dlažby a například i keramický obklad bývalé kuchyně. Pozornost si zaslouží také užití zenitálního osvětlení, které sice bývalo ve své době ve vilovém stavitelství obvyklé, ale nikoli v takové ploše jako ve vile Kind. Připravovaná přestavba na depozitáře by měla tyto hodnoty respektovat a zvýraznit.

Prameny a literatura:

- Špaček, Petr: Tak to bylo v Ústí. Ústí nad Labem 2008, s. 87
- Neubauten und Concurrenzen in Österreich und Ungarn, č. 12, Vídeň 1896, s. 96
- <http://aussig.mysteria.cz/>

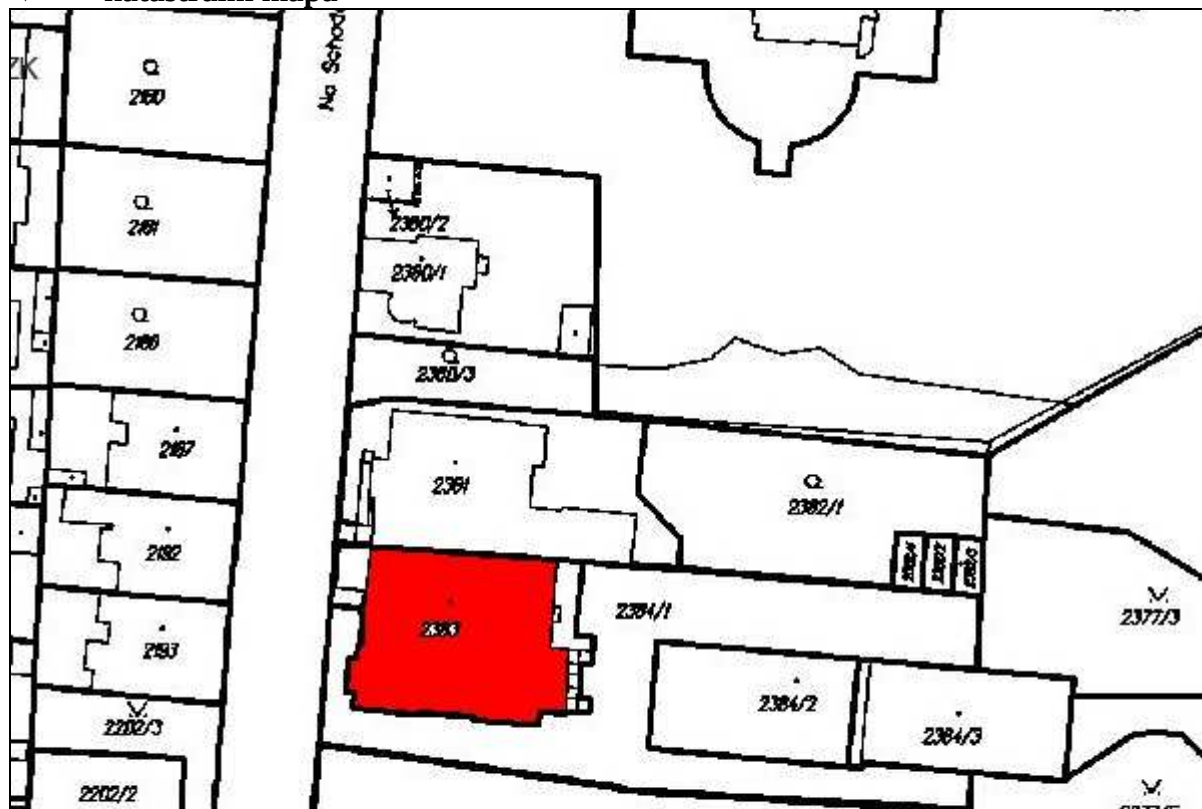
Zpracovatel Mgr. Martin Krsek	Datum 3. října 2009
---	-------------------------------

Seznam příloh :

1. katastrální mapa
2. fotografická a plánová dokumentace

letecký snímek s vyznačením objektu
pohled od jihu, z ulice Na Schodech, historické foto asi 1905
půdorys 1. a 2. n. p.
půdorys 1. p. p.
situační plán vily a zahrady na terase
příčný řez
pohled od severovýchodu, z ulice Na Schodech
pohled od jihu, hlavní průčelí
pohled od jihozápadu
interiér, vstupní vestibul
interiér, ochoz a světlík haly
interiér, strop v salonu 1. n. p.
interiér, krb v salonu v 1. n. p.
interiér, vestavěný rohový skleník v jídelně v 1. n. p.
interiér, detail mříže vytápění v jídelně v 1. n. p.
interiér, krb s radiátorem v salonu v 1. n. p.
interiér, dlažba a obklad kuchyně v 1. n. p.
interiér, schodiště se štukovou výzdobou
interiér, detail kování dveří

▼ katastrální mapa

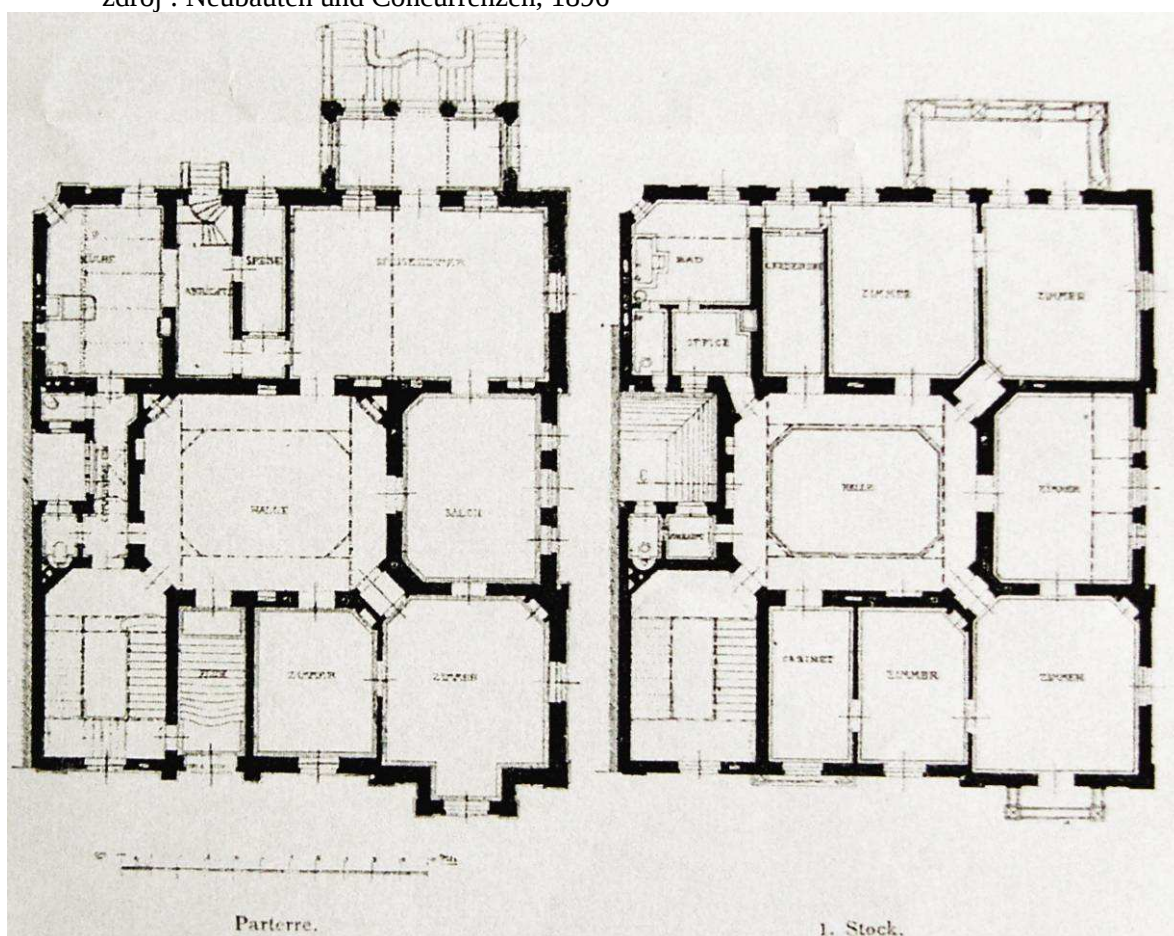
▼ letecký snímek s vyznačením objektu

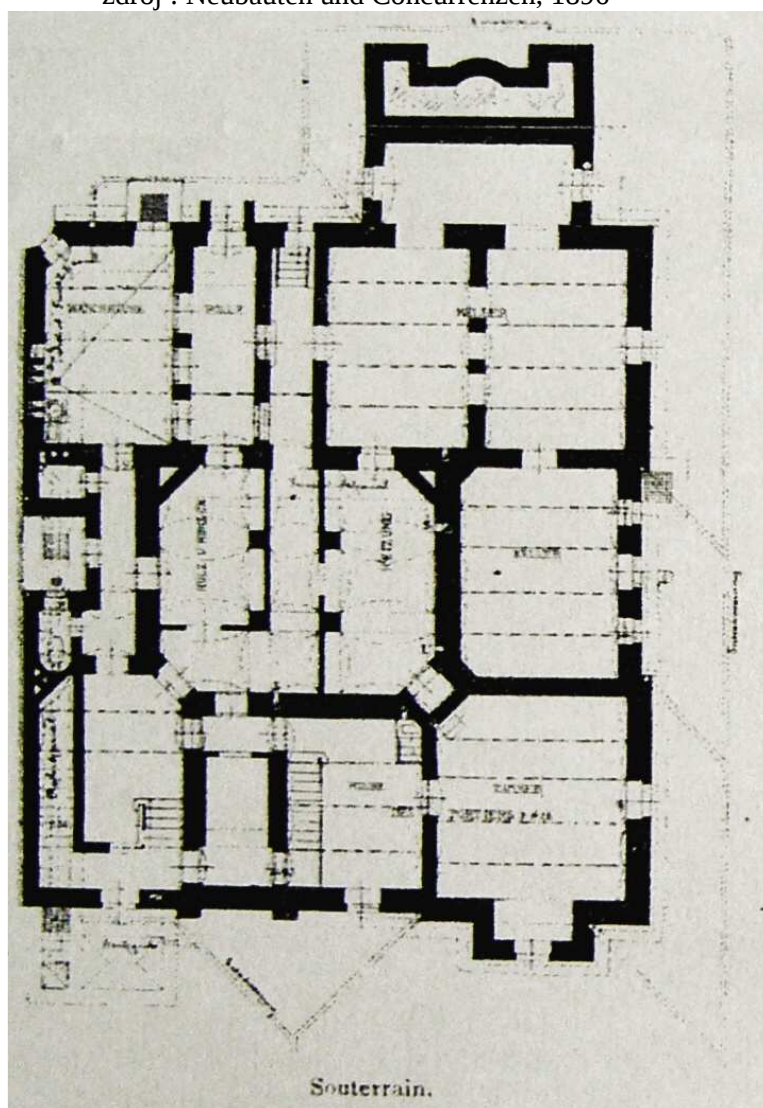
- ▼ **pohled od jihu, z ulice Na Schodech, historické foto asi 1905**
 zdroj : Tak to bylo v Ústí, 2008

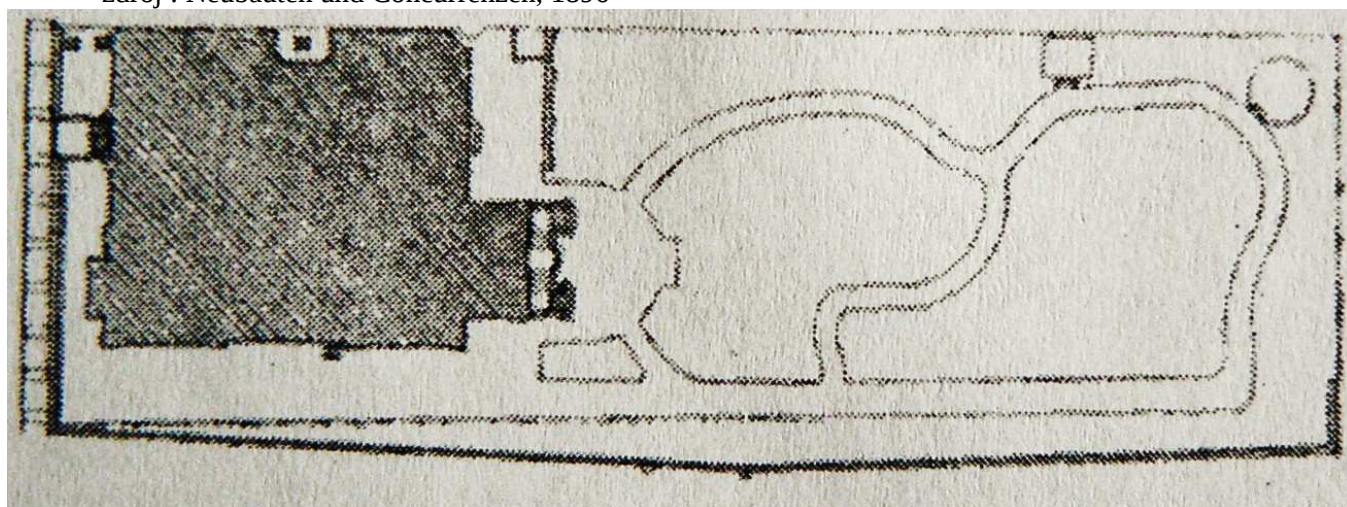
- ▼ **půdorys 1. a 2. n. p.**
 zdroj : Neubauten und Concurrenzen, 1896

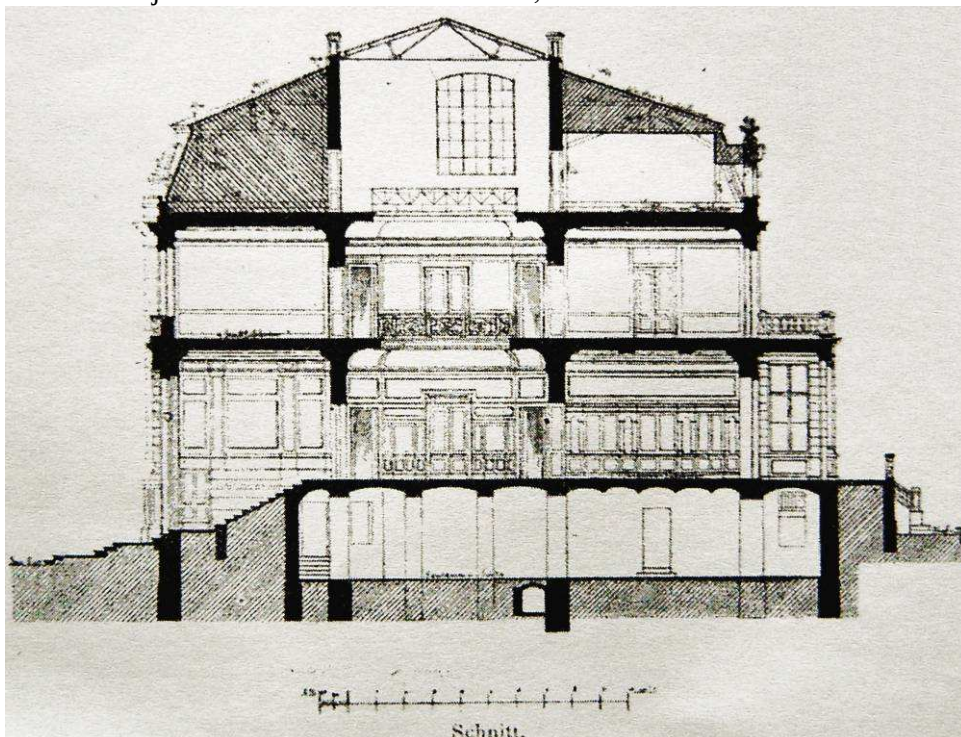
- ▼ **půdorys 1. p. p.**
zdroj : Neubauten und Concurrenzen, 1896

- ▼ **situační plán vily a zahrady na terase**
zdroj : Neubauten und Concurrenzen, 1896

- ▼ **příčný řez**
zdroj : Neubauten und Concurrenzen, 1896

- ▼ **pohled od severovýchodu, z ulice Na Schodech**

▼ **pohled od jihu, hlavní průčelí**

▼ **pohled od jihozápadu**

▼ **interiér, vstupní vestibul**

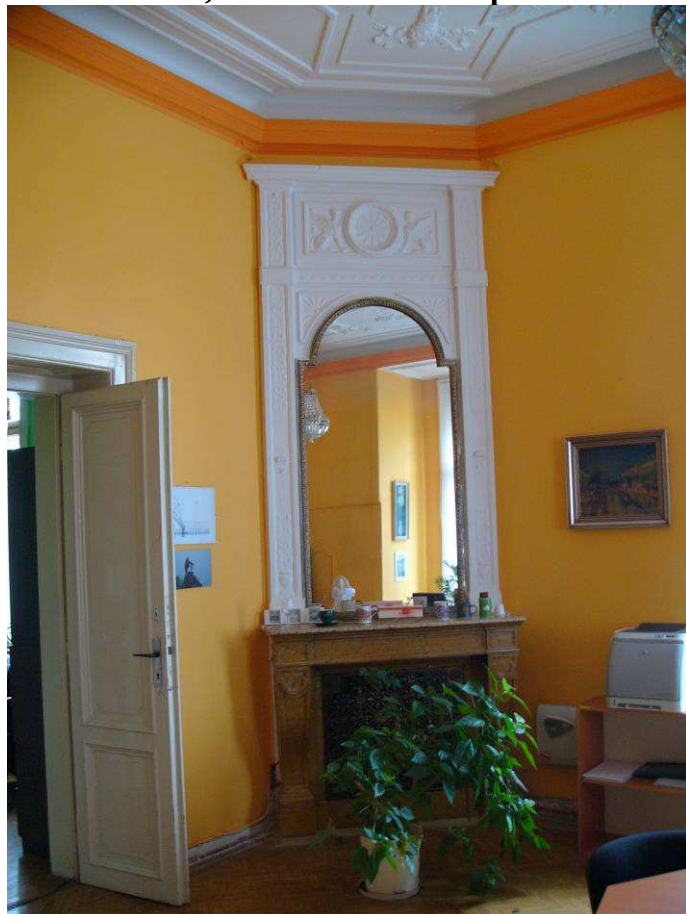
▼ **interiér, ochoz a světlík haly**

▼ interiér, strop v salону 1. n. p.

▼ interiér, krb v salonu v 1. n. p.

▼ interiér, vestavěný rohový skleník v jídelně v 1. n. p.

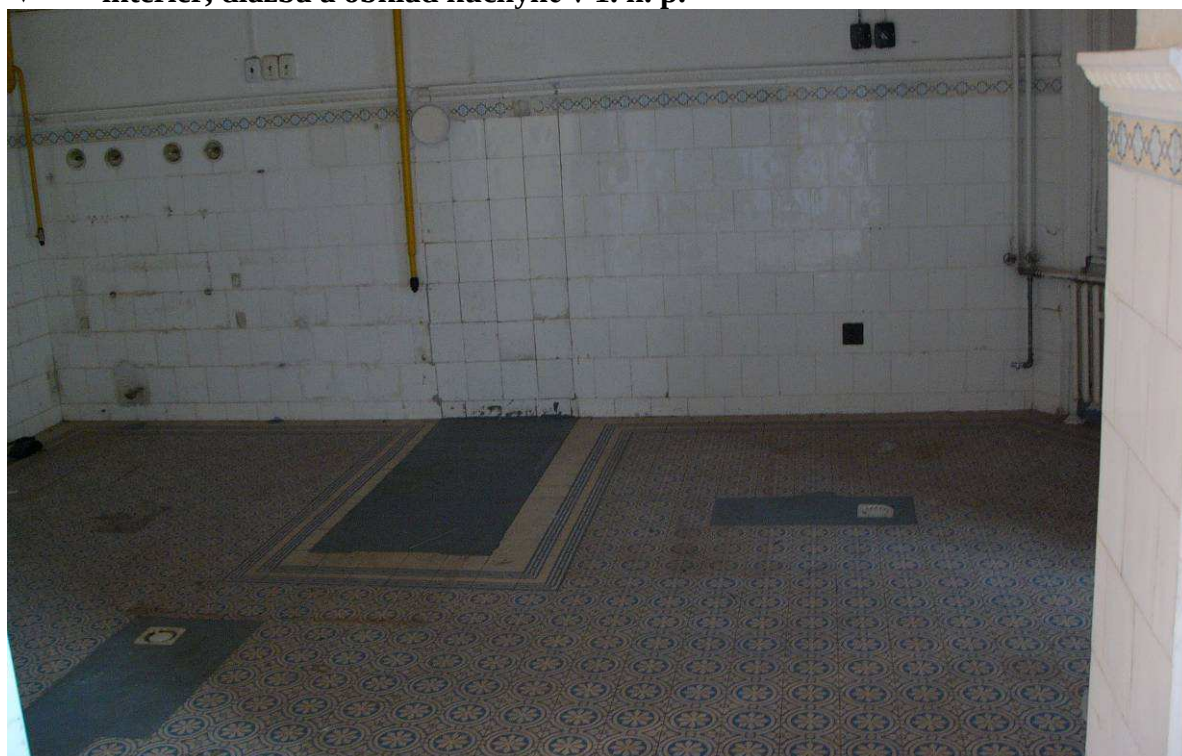
▼ interiér, detail mříže vytápění v jídelně v 1. n. p.

▼ interiér, krb s radiátorem v salonu v 1. n. p.

▼ interiér, dlažba a obklad kuchyně v 1. n. p.

▼ interiér, schodiště se štukovou výzdobou

▼ interiér, detail kování dveří

